

BAŞARIYA GÖTÜREN AİLE

*KUTALMIŞBEY ORTAOKULU
REHBERLİK SERVİSİ*

ÇOCUKLARIMIZ

...

**Bizim en değerli
varlıklarımız...**

**Tüm çabalarımız
onların iyiliği için...**

OKUL BAŞARISIZLIĞI:

Çocuğun yada gencin, bir eğitim öğretim döneminden daha uzun süre ile hemen her dersten, gelişim düzeyinin ve yeteneklerinin altında başarı göstermesi ve bu başarısızlığı bir türlü telafi edememesi durumudur.

Okul Başarısızlığının Nedenleri

- Ailenin eğitim hataları; anne baba tutumları arasındaki kararsızlık.
- Aşırı kısıtlılığa yol açan anne baba davranışları nedeniyle çocukta kendine güven duygusunun oluşmaması.
- Anne babanın çocuğa yeterli zamanı ayırmaması.
- Çocuğun sorumluluk almaya ve başladığı işi bitirmeye alışmaması.
- Aile içi şiddet
- Kardeşler arasında ayırım yapılması

Okul Başarısızlığının Nedenleri

- Televizyon, bilgisayar gibi etkinliklerin kullanımına sınırlama getirilmemesi
- Sportif faaliyetlerin, müzik dinleme, resim yapma gibi etkinliklerin kısıtlanması gereksiz görülmesi.
- Anne baba arasında sağlıklı bir iletişimin olmaması,
- Çocuğun ihmal edilmesi ve istismarı
- Anne babanın kaygı düzeylerinin yüksek olması
- Çocuk üzerine aşırı beklentiler
- Anne babanın okula karşı tutumu

BAŞARIYA GÖTÜREN AİLE

*“ Tanrım bana değiştirebileceklerim için güç, değiştiremeyeceklerim için sabır, ama en önemlisi ikisinin arasındaki farkı anlamak için akıl nasip et.”
(Çin tapınak yazıtı)*

Değiştirilmeyecek gerçekler:

1. *SINAVIN YAPILMASI OLGUSUNU DEĞIşTİREMEZSİNİZ.*

Sınav ilan edildiği tarihte , ilan edildiği süre içinde ve ilan edildiği içerikte olacak.

2. *OKULLARIN KAPASİTESİNİ DEĞIşTİREMEZSİNİZ.*

3. *SINAV BAşARISI SADECE ÇOCUĞUNUZUN NE KADAR UZUN SÜRE ALIşTIĞINA BAĞLI DEĞİLDİR.*

Ders alışma süresi ile sınavdaki başarı arasında doğrudan bir bağlantı yoktur.

4. BASKI ÇOCUĞUNUZUN VERİMLİ ÇALIŞMASINI SAĞLAMAZ

Anne baba s¼rekli baskı uygularsa ,– miŐ gibi çalışmak ¼ğrencide alışkanlık haline gelir.

5. ÇOCUĞUNUZUN ZİHİNSEL YETENEĞİNİN T¼R¼ VE KAPASİTESİ DEĐİŐMEZ.

6. B¼Y¼K ANNE, B¼Y¼K BABA, HALA , TEYZE GİBİ AİLEDE ¼NEMLİ YERİ OLAN KİŐİLERİN ALIŐKANLIKLARINI HEMEN DEĐİŐTİREMEZSİNİZ.

*7. ÇOCUĞUNUZUN ARKADAŞLARI, SOSYAL ÇEVRESİ,
ONUN YAŞAMININ BİR PARÇASIDIR VE SİZ
İSTEDİNİZ DİYE BİRDEN BİRE DEĞİŞMEYECEKTİR.*

8. AİLENİN MADDİ DURUMU BİR GERÇEKTİR.

PEKİ, NE YAPALIM?

► **HER ANA BABA ÇOCUĞUNUN BAŞARILI OLMASINI İSTER**

Bu nedenle elinden geleni yapar maddi durumu el vermese de tüm olanaklarını seferber eder kendi olanaklarından kısar ve çocuğunu eğitimi için olanaklar yaratır.

Neden böyle yaparlar?

- ▶ Çünkü iyi bir eğitim çocuklarını başarılı kılacağını umarlar, bu umut ve beklenti, onların yaptığı fedakarlıkları anlamlı ve değerli kılar
- ▶ O halde anne babanın başarıdan ne anladığı çok önemlidir.
- ▶ Çünkü başarı anlayışı, ana babanın çocuktan beklentisinin temelini oluşturur. Çocuktan beklenen şeyler, ana babanın çocukla etkileşimine 24 saat yön verir.

- ▶ Ana babanın çocukla kurduğu temel ilişki , onun özünü, karakterini, yaşama bakış tarzını biçimlendirir.

DERS BAşARISI VE OKUL BAşARISI

Ana babalar çocuklarının derslerinde başarılı olmasını ister öğrencilerde dersin konusunu ve dersin öğretmenini seviyorlarsa o derste başarılı olurlar.

Birkaç derste başarılı olmak okul başarısına götürmez. Okul başarısı için tüm derslerden başarılı olmak gerekir.

*ÇOCUĞUNUZ YAŞAMINDA KEŞKELERİ DEĞİL
İYİ KİLERİ ÇOK OLSUN*

*ÇOCUĞUNUZ KURNAZ VE AÇIK GÖZ BİRİ
OLACAĞINA BAŞKALAIRİNİN HAKKINI
YEMEDEN ÜRETEN KAZANAN BİR OLSUN*

*ÇOCUĞUNUZ, KENDİSİNE GÜVENMEYEN VE
KİMSENİN GÜVENMEDİĞİ BİLGİSİ VE
DİPLOMASI OLAN AMA PISIRIK VE ŞEVKSİZ
ÇALIŞAN BİRİ DEĞİL, ÖZ GÜVENİ VE ÖZ
SAYGISI OLAN” BEN YAPABİLİRİM” DUYGUSU
GÜÇLÜ , GİRİŞKEN VE SORUMLU BİRİ OLSUN.*

Çocuğunuz kendi yaşamaının patronu olmasını istemez misiniz? Onun yaşamaını anlamlı görmesi , coşkulu olması ve kendini güçlü hissetmesi her şeyden önemli.

“Benim çocuğum benim beklentilerimi gerçekleştirmek için değil kendi hayallerini keşfedip onları gerçekleştirmek için yaşamalı.

“Bütün istediğim , çocuğumun ‘benim yaşamım!’ diyebileceği, anlamlı, coşkulu ve güçlü içi dopdolu bir yaşamaının olması.”

- ▶ Sınava hazırlanan çocuğumuzun , yaşamının direksiyonunda kendisinin oturduğunu hissetmesi gerekiyor. Bir genç yaşamının direksiyonunda kendisinin oturduğunu hissetmediği sürece , istekle ve şevkle derslerine çalışmayacaktır.
- ▶ Sizin istemeniz, onu şevklendirmeye çalışmanız, zorlamanız, tehdit etmeniz, hediyeler vaad etmeniz taşıma su ile değirmen çevirmeye benzer.

- ▶ Çocuğunuzun bu benim yaşamım ve benim yaşamımın sorumluluğu bende ! bilincine varması kolay değil; ama çocuğunuzla ilişkinizde başarabileceğiniz en önemli ilk adım bu dur.
- ▶ Őimdi size iki aile tanıtacağım. bunlardan birine çocuğun gelişimini
- ▶ **KÖSTEKLEYEN AİLE** diğerine de
- ▶ **DESTEKLEYEN AİLE** diyeceğiz.

Köstekleyen ailede 5 yaşındaki Ayşe'nin önüne annesi 4 köfte koyar ve hadi ye der. Ayşe 2 köfte yedikten sonra annesine doyduğunu söyler annesi “ hayır doymadın 2 köfteyle doyulur muymuş? “ tabağındaki bütün köfteleri bitireceksin der. Ayşe çok doydum yiyemeyeceğim dediğinde annesi “ bak yemiyorsun zayıflayacak , hasta olacaksın seni doktora götüreceğim paramız yok hepsini ya bitir bitirmeden bu sofradan kalmayacaksın.” diye yanıt verir.

Köstekleyen ailede küçük Ayşe kendi yaşamının direksiyonunda değildir, kendi yaşamının direksiyonuna geçmesi kösteklenmiştir. Annesi açık açık söylemese dahi ona güçlü bir mesaj vermektedir. Bu mesaj şudur: **sen doyup doymadığını kendin bilmezsin, ben bilirim. içinden gelen duygu ve düşüncelere inanma benim dediğimi yap, gerisine karışma.**

**YAŞAMININ DİREKSİYONUNDA BEN VARIM
VE BÖYLE OLMASI GEREKİYOR.**

Bu aile ortamında Ayşe dışarı çıkıp oynamak istediği zaman annesi o zaman hırkanı giy demiştir. Ayşe anne üşümüyorum hava sıcak dediğin de sana hırkanı giy dedim, hırkanı giymezsen seni dışarı bırakmam!” diye yanıt vermiştir.

Burada ki mesaj da aynıdır **sen üşüyüp üşümeyeceğini bilmezsin ben bilirim.**

Hayatında böyle binlerce etkileşim yer alan Ayşe, annesinin, babasının ve diğer büyüklerinin “ *sen bilmezsin büyükler bilir*” mesajına gerçekten inanır ve ömür boyu bir başkası tarafından yönetilmeyi bekler hale gelir.

Artık kendi yaşamı için karar vermekten aciz hale getirilmiştir. *Kendi yaşamının direksiyonunda oturamayacağının ve oturmaması gerektiğini kabul eder.*

Çocuk, ne zaman kendisi direksiyona geçmeye çalışsa anne ve baba yukarıdaki örnekler gibi etkileşime devam eder ve bir süre sonra çocuk şöyle düşünmeye başlar:

- ▶ Benim ,kendi yaşamımın direksiyonunda oturma yetkinliğim yok.
- ▶ Kendi yaşamımın direksiyonuna oturmayı düşündüğüm ve çabaladığım zaman kendini bilmez şekilde davranıyorum ve anne baba mı üzüyorum.
- ▶ Onlar benim iyiliğimi isteyen, beni seven insanlar ve benim iyiliğim için benim yaşamım direksiyonun ellerinde tutuyorlar.

- ▶ Eğer ben iyi ve akıllı bir çocuksam hiç itiraz etmeden onların benim yaşamımı yönetmelerini kabul ederim ve benim yaşamım direksiyonun da oldukları için onlara minnettar olmayı öğrenirim.
- ▶ Aslında benim yaşamım neler olup bittiğini ben değil annem babam bilir.

Diğer yandan Özlem, çocuğun gelişimini destekleyen aile ortamında büyümektedir.

Özlem önüne konan köftelerden 2 sini ye dikten sonra annesine doyduğunu söylediğinde, annesi peki kızım der. Ve Özlem bilir ki bir sonraki yemek saatine kadar ıvır zıvır yeme hakkı yoktur. Yemek zamanı gelince yenir ve bu, ailede birlikte yapılan bir iştir. Bu ailede hiç kimse her istediğini istediği zaman yiyemez Özlem ne kadar yiyeceğine karar vermekte serbesttir ama yemek yenirken bu ailenin üyesi olduğu ve bu ailenin üyesi olmanın getirdiği sorumlulukları bulduğu ona sevgiyle ve açık seçik anlatılmıştır.

Bir kişi arabanın direksiyonuna oturduğu zaman aklına geldiği gibi kullanamaz ; uyması gereken trafik kuralları vardır. trafik kuralları, hem sürücüyü hem de yoldaki diğer insanları korumak için vardır. Küçük Özlem, kendi yaşamının direksiyonundadır, ama direksiyonda olmanın her istediğini aklına geldiği gibi yapmak olmadığını da bilmektedir.kendi yaşamının direksiyonunda olmanın bir sorumluluğu vardır. Ve Özlem den bu sorumluluğun farkına varması beklenir.

Başarısız insanlarda bulunmayıp başarılı insanlarda bulunması gereken temel özellik nedir ve nasıl geliştirilebilir?

- ▶ **BAŞARILI İNSANLARDA BAŞARMA İSTEĞİ, HEVESİ, ŞEVKİ VARDIR.** Başarılı insanlar çalışmaya başlarken kaygı stres yaşamazlar istek ,heves, şevk duyarlar. Çocuğunuzun başarma isteğini, hevesini, şevkini nasıl canlandırabilirsiniz? İlk yapacağınız şey çocuğunuza saygı duymaktır. çocuğunuzun olduğu her ortamda onun sınırlarına ve sorumluluklarına saygılı olun. Onun yerine karar vermeyin o konuştuğu zaman dinleyin, onun düşünce ve duygularını yargılamayın, anlattığı olayları onun gözüyle görmeye çalışın(**EMPATİ**)

- ▶ **BAŞARILI İNSANLARIN HEDEFLERİ VARDIR NEREYE GİTMEK İSTEDİKLERİNİ BİLİRLER.**
- ▶ **Çocuğunuzun** yaşam başarısına önem veriyor ve yaşam başarısını aklınızda tutarak onunla konuşuyorsanız, dikkatle dinlemeye başladığınız zaman onun **gönlünün muradının** ne olduğunu anlamaya başlarsınız.

- ▶ *BAŞARILI İNSANLAR DUYGU VE DÜŞÜNCELERİNİN FARKINDADIR; BÖYLELERİNİN KENDİLERİNE DUYGULARINA VE DÜŞÜNCELERİNE SAYGI VE GÜVENLERİ VARDIR.*
- ▶ Farkında olmak insan yaşamının özüdür. Farkında olan insan farkında olduğu şeyler arasında seçim yapabilir. Seçim yapabilmek, özgür insanın en temel özelliğidir. İnsanlar aslında farkında oldukları kadar yaşar. Farkında olmadıkları şeylerin onlar için anlamı yoktur.

- ▶ *“ Öğretmenleri özel kılan çocuklarınızı emanet edecek kadar onlara güvenmenizdir.”*

SINIRLAR VE SORUMLULUK BİLİNCİ

Çoğu ailede , çocuğun sorumluluğunu ana baba kendi üzerine aldığından çocukta sınırlar ve sorumluluk bilinci gelişemiyor. Sınırlar ve sorumluluk bilinci gelişemeyince , çocuk karşılaştığı sorunları çözmek için sorumluluk alamıyor. Ne yazık ki yaşamda sorumluluk almayan çocuk gelişemez. Neden gelişemez, çünkü yıllarca *koruyucu (BEN SENİN YERİNE YAPARIM)* ve *denetleyici (ÖDEVLERİNİ YAPTIN MI?)* tutum içinde olan ana baba çocuğun karşısına çıkan sorunlarla onun yerine uğraşmış, sorunla baş başa kalarak çözüm için uğraşma olanağı bulamayan çocuğun gelişimi kösteklenmiştir.

Her yıl milyonlarca aile TEOG ve ÖYS hazırlığı içinde olan çocuklarının başarısı için elinden gelenin en iyisini yapma arayışı içine girer. Bu aileler kaygılıdır ve içinde buldukları durumdan kendilerini çoğu kez bunalmış ve çaresiz hissederler.

Bunalmış ve çaresiz hissetmek, öfkeye götürür. Aile ortamında çocuk başarıya yönlendirilmek istenir, ama kaygılı , bunalmış, çaresiz ve öfkeli anne ve babalar bu duygular içinde çoğu kez onlara destek yerine köstek olurlar.

- ▶ Yaşamları boyunca güçlü, başarılı olabilmeleri için çocuklarımıza vermemiz gereken en önemli algı

*“ben sevilmeye değer biriyim,
İstediğim her şeyi başara bilirim”*

algısıdır.

OKUL BAŞARISINDA AİLELERE ÖNERİLER

6- ONDAN YAPAMAYACAĞI ŞEYLER.
İSTEMEYİN.

7-ONA YAŐINDAN VE OLDUĞUNDAN DAHA
KÜÇÜKMÜŐ GİBİ DAVRANMAYIN .

8- ONUNLA BİRLİKTE VAKİT GEÇİRİN,
KENDİNİ İFADE ETMESİNİ SAĞLAYIN

9- UYGUN OLMAYAN ARKADAŐLARINI
ONUNLA KONUŞUN

10- ONUN OKUL BAŞARILARINI UYGUN BİR ŞEKİLDE ÖDÜLLENDİRİN

11- ONA HER ZAMAN CESARET VERİN, DESTEKLEYİN

12- BAŞARISIZLIKLARI İÇİN KONUŞUN , ONU BAŞARIYA MOTİVE EDİN

13- ÖĞRETMENİ İLE ONUN HAKKINDA SIK SIK İLETİŞİME GİRİN

*14- ÖĞRETMENİNİN ONUN HAKKINDAKİ
ÖNERİLERİNİ DİKKATE ALIN*

*15- HAYATTA DÜZENLİ VE PROGRAMLI
OLMASINA YARDIMCI OLUN*

*16- ONUN STRES FAKTÖRLERİNİ HESABA
KATIN , PSİKOLOJİK DURUMUNA DİKKAT
EDİN*

*17- AİLE İÇİ HUZURU VE SEVGİ ORTAMINI
ONUN İÇİN HAZIRLAYIN*

*18- ANNE VE BABA BİRLİKTE DERSLERİ
KONUSUNDA DESTEK OLUN*

*19- DERS ÇALIŞMA HARİCİ ZAMANLARDA
DİNLENMESİNİ SAĞLAYIN*

*20- ONU OKUMAYA TEŞVİK EDİN, OKUMA
ALİŞKANLIĞI KAZANMASINA YARDIMCI
OLUN*

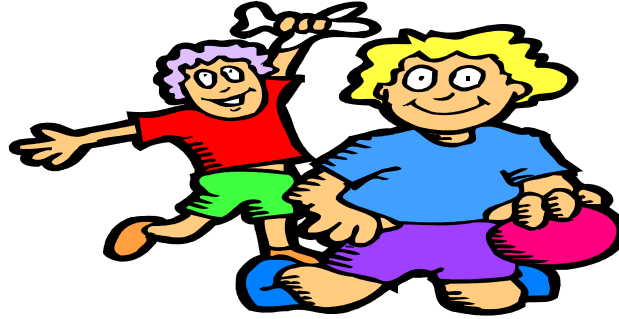
*21- ONA UYGUN DİKKATİNİ DAĞITMAYACAK
BİR DERS ÇALIŞMA ORTAMI HAZIRLAYIN*

*22- DİKKATİNİ DEVAM ETTİRME
KONUSUNDA EKSİKLİĞİ OLUP
OLMADIĞINI KONTROL EDİN*

*23- ONUN KAPASİTESİNDEN DAHA
FAZLA BEKLENTİLERE GİRMİYİN*

*24- OKULU SIRADAN BAHANELERLE
AKSATMASINA İZİN VERMEYİN, BU DURUMU
DENETLEYİN*

*25- DERSLERİNE ENGEL OLABİLECEK
İSTEKLERİNİ UYGUN BİR ŞEKİLDE
SINIRLAYIN*

27- DERS İÇİN YETERLİ VAKİT
AYIRMASINDA ONA YARDIMCI OLUN

28- ONU DERS VE SINAVLAR
KONUSUNDA PANİĞE SEVK ETMEYİN

29- HER GÜN DÜZENLİ DERS ÇALIŞMASINI
SAĞLAYIN

30- DÜZENLİ ÖĞÜNLER, GIDA ALIMI VE ÇEŞİTLİLİĞİNİ SAĞLAMAYA ÇALIŞIN

31- ONUN KABİLİYETLERİNİ YÖNLENDİRİN VE GELİŞMESİNİ SAĞLAYIN

32- ONUNLA MÜMKÜN OLDUĞU KADAR NİTELİKLİ ZAMAN GEÇİRİN

33- UYKU DÜZENİNİN BOZULMAMASINI SAĞLAYIN

34- HAFTA SONLARI VE YAZ TATİLLERİNDE
YETERİNCE DİNLENMESİNİ
SAĞLAYIN

35- OKULDA YOLUNDAĞİTMEYEN ŞEYLERE
KARŞI UYANIK OLUN

36- KARDEŞLERİ, YAŞITLARI VE BAŞKALARI
İLE ONU KIYASLAMAYIN

37- ONUNLA OKUL VE DERSLER HAKKINDA
BELLİ ARALARLA DURUM DEĞERLENDİRMESİ
YAPIN

38- ONU ARKADAŞLARI İLE REKABETE
SÜRÜKLEMİYİN

39- ÇOK AŞIRI DERS ÇALIŞMASINI SINIRLAYIN

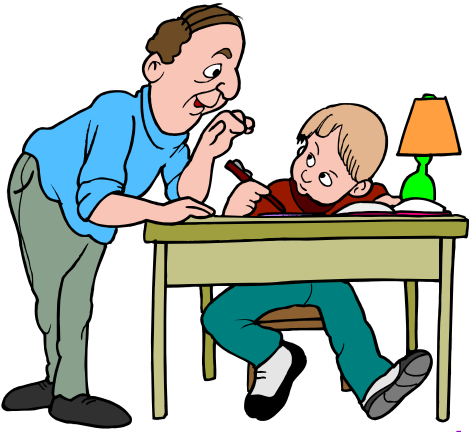

40- ONUN HOBİLERİNİ ARTIRIN, DERS DIŞINDA HOBİLERİYLE İLGİLENMESİNİ SAĞLAYIN

41- ONUN HER ZAMAN İÇİN YANINDA OLDUĞUNUZU DEVAMLILIK HİSSETTİRİN

42- KÜÇÜK PROBLEMLER BÜYÜMEDEN ZAMANINDA MÜDAHALE EDİN

43- DERS ÇALIŞIRKEN BELLİ ARALARLA DİNLENMESİNİ SAĞLAYIN

*46- BAZI DERSLERDE BİRLİKTE
ÇALIŞARAK ONA DESTEK OLUN*

*47- ÇOCUĞUNUZUN GÖRME VE İŞİTME PROBLEMİ
OLUP OLMADIĞINI DEĞERLENDİRİN*

*48-BEKLLENENİN ÇOK ALTINDA BAŞARI
DURUMUNDA ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜNE
DİKKAT EDİN*

*49- SPORTİF FAALİYETLER İLE DERS DIŞI
DİNLENMESİNİ SAĞLAYIN*

VERİMLİ DERS ÇALIŞMA

Ders Çalışırken Dikkat Edilmesi Gerekenler

- ▶ Yeterli ışık alan ve uygun ısıda bir yerde çalışmak,
- ▶ Televizyon, müzik vb. uyarıcılardan uzakta çalışmak,
- ▶ Günlük, haftalık, aylık tekrarlar yapmak,
- ▶ Birbirine benzeyen dersleri arka arkaya çalışmamak,

ÖDEV YAPMA ALIŞKANLIĞINI KAZANDIRMA

- ▶ Ödeve ne zaman başlanılacağına karar vermesini isteyelim. Zamanında başlarsa ödüllendirelim.
- ▶ İlk beş dakika çocuğumuzun yanında oturalım.
- ▶ Ödevde kendisinden istenileni anlamada ona yardımcı olalım.
- ▶ Yeterli dinlenme araları verdiğinden emin olalım.

DERS ÇALIŞMA ALIŞKANLIĞINDA VELİLERE DÜŞEN GÖREVLER

- ▶ Sorumluluk bilinci aşılama,
- ▶ Uygun çalışma ortamı hazırlama,
- ▶ Çalışma hevesini arttırma,
- ▶ Çok çalışmak yerine, etkili çalışmasını sağlamak.

© 1996 Randy Glasbergen. E-mail: randy@glasbergen.com www.glasbergen.com

"Sizinle yeteri kadar vakit geçemediğimi söylüyorsun...
Bak, duvar kağıdında fotoğrafınız var. Her an karşımdasınız..."

OKULA UYUM

- ▶ Onunla konuşun ve rahatlatıcı çözümler bulun.
- ▶ Okulun güvenli bir yer olduğunu ona aktarın.
- ▶ Çocuklarınızın olumlu yönlerini görüp, onlar üzerinde durunuz.
- ▶ Öğretmeniyle olumlu ve uyumlu bir ilişki kurun.

OKUMA ALIŐKANLIĐI

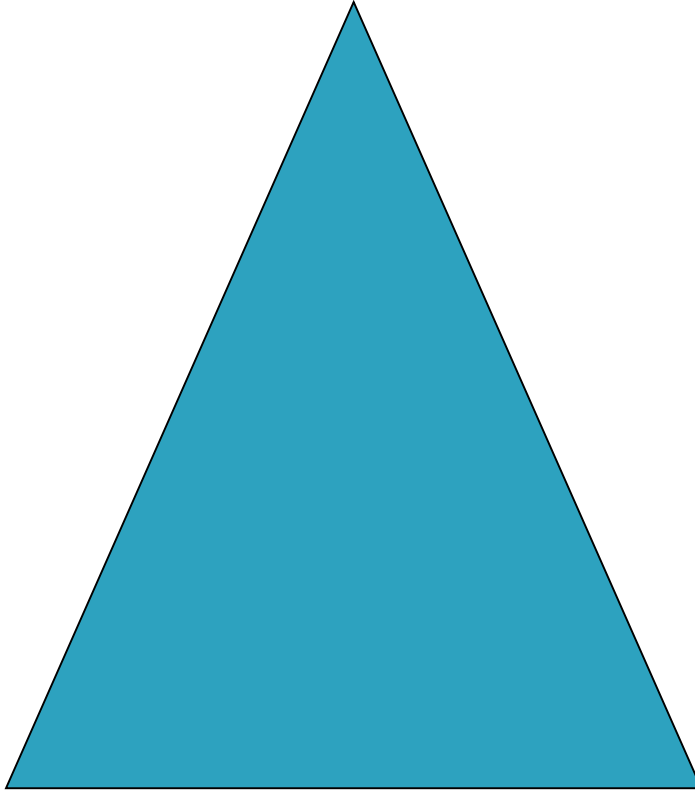
- ▶ çocuğunuza okuma konusunda model olun.
- ▶ Tüm aile hep birlikte ortak okuma saatleri düzenleyin.
- ▶ İlk baŐta dikkatini çekebilecek kitapları okumasını sağlayın.
- ▶ Kendi kitabını kendisinin seğmesine izin verin.

OKUL BAŞARISININ ÖN KOŞULU· OKUL AİLE DAYANIŞMASI

Öğrencinin Kendisi

AİLE

OKUL

►
Öğrenci başarısı =
Aile içi ilişki /iletişim
+ Anne baba ve okul
işbirliği

OKUL İÇİ ve DIŞINDAKİ SOSYAL ETKİNLİKLERDE ONU CESARETLENDİRİN

TEŐEKÜRLER

KAYNAK:

- ▶ Başarıya götüren aile
- ▶ Sınav döneminde ana babalık
- ▶ Mıő' gibi yaşamlar
(Doğan CÜCELOğLU)